

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svoje, izimki medelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petič-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Pred otvoritvijo novega deželnega gledališča.

Le malo dni loči nas še od otvoritve novega deželnega gledališča kranjskega. Ta dan bo za nas posebnega pomena, ker se bo pričela z njim nova doba tudi za dramatično umetnost slovensko. Dosihdob bila je ta umetnost pri nas še nekako v povojih in ni se zamogla razviti tako, kakor bi se bila imela. Dokler je stalo staro deželno gledališče v Ljubljani, narodni in kulturni naš razvoj ni bil dosegel še tiste stopinje, katera je pogoj uspešnemu nastopu dramatične umetnosti. Zastopstva, katerim je v prvi vrsti ščititi in podpirati to umetnost, bila so po večini še v nemških rokah. Nedostajalo je zaradi tega muzi slovenski materialne podpore, a nedostajalo jej je tudi primerno izobraženega igralnega osebja, zavednega občinstva in zadostnega repertoarja. Smehljaje zrl so zategadelj Nemci na skromne naše poskuse na polji dramatične umetnosti. Ko so se pa te razmere zboljšale, ko se je s splošnim narodnim napredkom tudi v nas bujneje jela razcvitati ta umetnost, tedaj nedostajalo nam je zopet gledališča. Izven središča naših dežel pa je naš boj za obstanek še vedno tako silen, da se zamore gibati dramatična umetnost le v tesnih mejah diletantizma.

Sedaj pa je nastopila nova doba. Dežela Kranjska zgradila je v središču Slovenije nov dom muzam in zgradila ga je v prvi vrsti slovenski muzi. To je v slovenski deželi pač naravna stvar in tega tudi nemo pročelje nove palače ne bo utajilo. Navzlic temu dovolila je narodna prijenljivost nemškemu jeziku in nemški muzi tudi v novem domu slovenske dežele obilo, če ne preveč prostora in skoraj vnel se bo v krasnih novih prostorih mej slovensko in nemško muzo naravni in neizogibni boj za gospostvo, če ne celo za obstanek. Dveh stalnih gledališč namreč Ljubljana dolgo ne more izdrževati in krepki razcvit jednega mora udušiti drugo. Mi ne bomo stopili nepripravljeni v ta boj. Storiло je naše „Dramatično društvo“ v zadnjih letih, kar je bilo sploh mogoče z njegovimi, žalibog le preskromnimi sredstvi. Izgajilo nam je káder slovenskih igralcev po poklicu, pomnožilo je izdatno slovenskega gledališča repertoar ter pridobilo za naš oder tudi potrebnih opernih moči. V tem pogledu se je tedaj storilo dovolj, da bo zamogla dostojno nastopiti muza slovenska v prekrasnem novem domu. A s tem še ni storjeno vse. Tudi nemška muza ne bo stopila brezupno v boj. Zanaša se ona na svojo naravno tehnično in literarno premoč, v prvi vrsti in v svesti si, da jej v nas brez podpore Slovencev ni življenja, pa računa na narodno brezbriznost in popustljivost slovensko. Ako se jej ta račun posreči, tedaj bo pač neizogiben poraz dramatične umetnosti slovenske v novem gledališču, tedaj bo udušen za dolgo časa vsak razvoj tega dela naše narodne kulture.

To se pa ne sme zgoditi in zgodilo se ne bo, ako bo slovensko občinstvo in zlasti tudi naše ženstvo storilo to, kar mu velela narodna čast in narodna dolžnost. V mislih imamo tu v prvi vrsti seveda Ljubljansko občinstvo, v mislih pa imamo tudi narodno občinstvo po deželi. Tako gotovo, kakor naših Nemcev, pristnih in nepristnih, ne bomo privabili v slovensko gledališče, tako gotovo tudi Slovenci ne smejo poznati nemškega gledališča. Oni za-se in mi za-se. To je jedino pravo načelo, to ni agitacija in sovražstvo zoper nemško umetnost, to je marveč v

naših razmerah zgolj le prisiljena samoobramba, to je pošten boj že gledé na to, da ogromni večini našega občinstva razmere ne dopuščajo obisk gledališča več kot dvakrat na teden. Tak bodi pasivni del našega boja za slovensko muzo. Aktivni del pa naj bode ta, da naj vsak izmed nas krepko in navdušeno podpira naše „Dramatično društvo“ pri izvrševanju težke njegove naloge. Polne hiše pri vseh slovenskih predstavah svedočijo naj svetu, da je slovenska Ljubljana, da je narodno prebujena cela dežela Kranjska, da je nova palača ob Lattermanovem drevoredu dom vseslovenske muze. V to svrhu vname naj se nemudoma in povsod navdušena agitacija. Ljubljanska narodna inteligencija šteje naj si v čast in dolžnost, da bode dostojno reprezentovana, kadarkoli se bo glasila v gledišču slovenska beseda in pesem, narodno občinstvo z dežele naj veselo in rado prihaja pozdravljat slovensko muzo, posebne slavnostne predstave pa naj bodo slovesna manifestacija celokupnosti slovenske!

Ako bomo tako izvrševali svojo narodno dolžnost po vzgledu Čehov in Hrvatov, zamogla se bo veselo razviti naša dramatična umetnost in literatura, slovenska muza priborila si bo trdnih tal in skoraj bo zamogla v senco postaviti nemško svojo posestrimo, v kolikor bode le-ta sploh še zamogla vegetirati v Slovincih kot gost. Kar je bilo mogoče v Pragi in v Zagrebu, mogoče je tudi v Ljubljani. Ako pa ne bomo radikalno otrsli narodne popustljivosti, tedaj ostala bode večna pastrika na slovenski zemlji slovenska muza. Angažovan je naša narodna čast, storimo torej, kar nam velela.

Slovenski glasovi.

V Ljubljani, 19. septembra.

Dogodbe na katoliškem shodu so še vedno glavni predmet razpravam slovenskih in nekaterih drugih listov in odpor proti resolucijam, naperjenim naravnost ali prikrito zoper narodne interese, naraščča z elementarno silo ter plaši in straši nasprotni tabor. Celó v listih, ki so strogo konservativni, čitamo s svetim, iz neskaljenega rodoljubja izvirajočim gnevom pisane članke, v katerih se z anatomsko vestnostjo razkriva jedro posamičnih resolucij in njih končni smoter ali pa pojasnjuje pravi pomen katoliškega shoda. Ti, z raznih strani dobajajoči glasovi so zanimivi in poučni, a beležimo jih tudi zato, da se vsakdor osvedoči, kako se v sodbi o katoliškem shodu strinjajo v glavnih točkah vsi narodni krogi.

„Novice“ odgovarjajo v zadnji številki na „Slovenčev“ napade radi kritike o katoliškem shodu in o sklenjenih resolucijah. Ta članek slóve:

„Slovenec“ je iz poslednjega našega članka na nepošten način iztrgal nekaj stavkov, da potem hujša proti nam svoje čitatelje, da smo prestopili v naprednjaški tabor. Dolžnost njegova, kot poštenega časnika je bila, naš članek podati čitateljem v taki popolnosti, da bi mogli vedeti, kako smo mi utemeljevali svoje misli. Dokler „Slovenec“ ne ovrže, kar smo omenili o Flappu, Kahnu in Simorju, moramo ostati pri tem, da je naša bojazen zaradi „Družbe sv. Cirila in Metoda“ opravičena. Vse drugo njegovo pisarjenje je le prazno zavijanje. Tudi vsi izgovori, da napadi niso bili naperjeni zoper „Družbo“, so le prazna slama. Če so gospodje, ki delajo pri „Narodu“, „Novi Soči“ in „Miru“ vsi dobili utis, da je družba napadena, potem mora biti na tem precej resnice. Da, celo „Slovenčev“ prvo poročilo je bilo drugačno, nego je pa poznejša njegova pisava, ko so gospodje že spoznali, da so preveč svetu razkrili svoje prave smotre. — Naše po-

ročilo, da se posvetna inteligenca skoro nič ni shoda udeležila, tudi „Slovenec“ ni ugajalo. Mislili bi bili, da bode odgovoril, toliko je bilo odvetnikov, zdravnikov, sodnikov, družih uradnikov, županov mest in večjih krajev itd. Vsaj so se ustopnice glasile na imena in je bilo torej lahko nasprotnike pobiti, če niso resnice pisali. Samo z besedo „liberalci“ še ni ničesa dokazano, in s tem ne bode nobenega ostrašili. Pomisleki proti prvemu katoliškemu shodu od strani slovenske posvetne inteligence bili so povse drugi, nego liberalizem. Mej drugim se je iz resolucij pustilo slovensko vseučilišče, ki je od 1848. leta bilo na dnevnem redu slovenske politike. Tega bi ne bili smeli storiti, ko si je shod prisvajal nalogo sestaviti nekak program za vse slovensko delovanje, ne bili bi smeli storiti, naj zahteva, kdor koli hoče. Za vseučilišče slovensko so se pogajali dr. Bleiweis, dr. Toman, dr. Costa, posebno poslednji je v navdušenih govorih to stvar zagovarjal v državnem zboru. Dr. Costa je bil pač tudi dovolj katolišk. „Slovenec“ se sklicuje na to moče, ali sedaj nima za to nobene pravice, ker je stranka njegova s tem, da je izbacila slovensko vseučilišče iz resolucij za prvi katoliški shod, zatajila njih stari program. Gledé katoliškega shoda smo pa mi jako lojalno postopali. Priobčili smo vse, kar se je nam poslalo, razen resolucij, ki so bile preobširne za jedenkrat, ali jih sedaj priobčujemo. O njih smo pa izrekli svoje mnenje. Poslednji čas gospodje pri „Slovinci“ posebno naglašajo, da je treba samostojno misliti. Tudi mi smo zato, zaradi tega pa v imenu poštenja pozivljamo „Slovenca“, da v primerni celoti priobči naš zadnji članek in pa kaj smo mi zlasti pisali tudi v št. 35. o katoliškem shodu. Če tega ne stori, bode pač najbolje dokazal, da se boji, da ne bi čitatelji izvedeli resnice in ima torej strah pred njih samostojnim mišljenjem. Moti se pa „Slovenec“, če misli, da smo pisali tako ostro iz strahu za naročnike. Naš list je že neustrašeno branil 50 let narodna načela in jih bode ravno tako neustrašeno tudi za naprej. „Slovenec“ naj pa, če misli polemizovati z nami, ne trga posameznih stavkov iz naših člankov, temveč naj čitateljem priobči vsaj njih misli in glavna utemeljevanja, tako delajo vsi pošteni časniki, celo židovski.“

Ta list bavi se tudi na drugem mestu s katoliškim shodom in dokazuje, čeprav neposredno, da je resolucija katoliškega shoda o ustanovitvi zasebne slovenske katoliške gimnazije v Ljubljani neumestna, ker škodljiva, a da je neodpusten greh, da se katoliški shod v zmislu narodnega programa ni izrekel gledé stare tirjatve o slovenskem vseučilišču. —

Celjska „Domovina“, kateri ne more nihče očitati, da bi bila kdaj z jedno samo besedo grešila zoper narodno-katoliški program štajerskih Slovencev, piše pod zaglavjem: „Branimo, Slovenci, obe očesi svoji“ nastopno:

„Kakor očesi v naši glavi, tako sta nam Slovincem dragi dve reči: vera katoliška in beseda materina. To je zlati nauk nezabunega nam vladike Slomška, to je nauk tudi sedanjega vrednega mu naslednika na prestolu lavantinske vladikovine. Presvetli cesar ima varovati ti svetinji in mi mu obetamo pokorščino. Nastal je tako znani narodni program: vse za vero, dom, cesarja! Vzprejeli so vsi Slovenci ta program.“

Z velikim veseljem smo se tedaj štajerski Slovenci odpravili na I. slovenski katoliški shod v belo Ljubljano, ker smo menili, da se tu poravnajo iz častiteljnosti izvirajoče osebne mržnje, in da tu zjedinjeni z drugimi rojaki pokažemo, kako trdno se držimo svojega starega programa. Toda žalibog, ravno na tem shodu so se nam odprle oči in vrnili smo se z ranjenim srcem. Naša žalost je tem večja, ker se je pri odličnem delu kranjskih Slovencev pokazalo, da zaradi lepšega kliče slavo Bleiweisu, počivajočemu v grobu, zapušča pa njegov program, zapušča prapor, pod katerim smo se junaško borili za svoje pravice pol stoletja in dosegli že lepe uspehe.

Povdarjala se je na tem shodu, kar se samo ob sebi razume, z vso gorečnostjo, potreba verskega prepričanja mej Slovenci in nihče temu ni oporekal, niti na shodu, niti po časnikih. Pa kako smo se čudili, ker se je ravno od sklicevateljev shoda napravil v šolskem odseku hudobnozvit napad na drugo naše dragoceno oko, namreč na našo narodnost. Zgodilo se je to z nezaupnico, ki se je vrgla v obraz izglednemu vodstvu prepotrebne nam družbe sv. Cirila in Metoda. S tem so neki gospodje, ki že par let po Kranjskem in Goriškem pridno iščejo, kar nas razdružuje, nameravali ugonobiti jedino družbo, ki brani naš narod potujčenja, ki se poganja za naš obstanek, kateri nam gre po Božji in človeški pravici. Želeli pa so ob enem zagupati sulico razkola mej vrste tistih mož, ki z občudovalno požrtvovalnostjo ravno pri tej družbi v lepi slogi delujejo za vero in dom, in želeli, če bi mogoče bilo, zasejati pogubni razdvoj tudi mej doslej jedine Štajerce. Nadejamo se trdno, da se jim vsaj poslednje ne bode posrečilo nikdar, kajti brez sloge mej saboj smo riba brez vode.

Povejmo sedaj odkritosrčno, kaj je vzrok bilo hrupu, ki je nastal na katoliškem shodu in ki ravnokar neprijetno odmeva po vseh slovenskih pokrajinah. Pripravljalni odbor za katoliški shod je predlagal, da se vzprejme resolucija, vsled katere bi se imel predugaciti namen družbe sv. Cirila in Metoda. Družba se je priporočila, toda le v ta namen, da bi se z njenimi dohodki utemeljilo katoliško semenišče za učitelje v Ljubljani, ni se pa pobvalila in se hotela priporočiti zaradi starega namena, ki jo je poklical v življenje, namreč ustanavljanje katoliške slovenske ljudske šole po tistih krajih, iz katerih nas vsled pomanjkanja domačih šol „pozdravljajo umirajoči Slovenci“.

Oglasil se je po predloženi resoluciji k besedi naš dični čast. gospod kurat in kranjski deželni arhivar A. Koblar, braneč dobri namenu družbe in priporočujoč jo kot tako. Ali, kaj se zgodi! Skoraj nismo verjeli svojim ušesom. Ko je čvrsti govornik razkazoval, koliko opravičenih tožb da se je malo prej na istem mestu zaslišalo iz vseh slovenskih pokrajin zaradi hudobnih krivic, ki se godé Slovincem po sovražnih sodih, kateri nam jemlje narodnost in ž njo tudi vero, ko je omenil, da ravno sedaj treba Slovincem zjediniti svoje moči, ter, kakor nekdanj proti Turku, složno v bran se postaviti ubijalcem, in to s sredstvom, ki ga že imamo pri roci, namreč z družbo sv. Cirila in Metoda... zadonelo je po sobani prvo oporekanje in krobotanje, kakor bi hoteli reči: „čemu to? naša narodnost je zagotovljena!“ Dokazovaje, da so pravila družbe dobra, ker so posneta po nemški katoliški šolski družbi, da so bili vsi slovenski škofje naprošeni v družbenih šolah postaviti svoje nadzornike in sploh izreči svoje želje, da je tudi družbeno vodstvo dobro, ker so v njem odločujoči člani vrli slovenski duhovniki, da naj se družba pusti pri miru, ker se njej ne more nič hudega očitati, da, če se je kdaj zgodila kaka mala napaka, se to ne more v zlo šteti družbi sami, ki je pred napakami vedno svarila, kakor se nihče ne drzne katoliški cerkvi očitati, da je slaba, če greši kdo njenih udov, da naj se iz vodstva vrže vsak člen, pri katerem bi se dokazalo, da izpodbija njene namene — vse te besede je spremljal hrup. Ko je pa govornik izrekel besede: „Devet tisoč članov slavne Ciril-Metodove družbe gotovo vé kaj dela,“ ni bilo oporekanja ne konca ne kraja, da je gospod predsednik kanonik Klun komaj napravil mir. Hoteli so nasprotniki preč. gospoda Koblarja iztuliti, a on je stal miren in neustrašen, ker je bil prepričan, da se je poganjal za resnico in pravico, ter je predlagal, da naj se v resoluciji izpuste besede: „v ta namen“. Malovredni naklep nove stranke se je pa na to prav očitno pokazal, ko je gosp. koncipijent dr. Šušteršič začel javno sumiti gospoda notarja L. Svetca, češ, da ta „kristalizovana slovenska pamet“ sicer v sobici pred Kristusom kleči, a v javnem življenju ga pa kot svojega Gospoda ne priznava. Hotel je napraviti g. L. Svetca za brezverca, ker je trdil v pripravljalnem odboru faktum, da v evropski politiki dandanes vera ni na dnevnem redu, ampak narodnost. Zdelo se je nam, ki razmere obeh gospodov dobro poznamo, da je gospod dr. Šušteršič s tem hotel razbremeniti svojo nemško liberalno vest in odvaliti ž nje grehe prejšnjih let na častivrednega, trideset let že javno delujočega, a neizpremenljivo v zasebnem in javnem življenju zelo vernega gospoda L. Svetca. Pač lahko prešinja gnev stare slovenske domoljube, ki so se četrtno stoletja s Svetcem skupaj borili za obe narodni svetinji, ko najedenkrat pride mladi, nestalen dr. Šušteršič, kateri še ni ničesar storil za naš narod in drzno trdi, da „noben pravi katolik ne more podpisati Svetčevih nazorov“. Pripomniti moramo, da je Svetec svoje nazore pojasnil v posebnem pismu pripravljalnemu odboru, ko so ga bili odvrgli kot zagovornika Ciril-Metodove družbe na katoliškem shodu. A ker se po tem pismu g. L. Svetec ne more obsoditi — vsakdo je pa sam najboljši razlagalec — zamolčal ga je gosp. dr. Šušteršič in govoril je v govoru o oni seji, v kateri so ga binavsko lovili, da bi ga

vjeli v besedi. Par iztrganih in zasukanih Svetčevih stavkov je tedaj dr. Šušteršič porabil za napad, obseg njegovega pisma, ki mu je bil znan, je pa pozrl. In vendar iz pisma govori gosp. L. Svetec jasno: „Dajte narodu, kar je narodovega, Bogu pa, kar je božjega! — Trikrat čuti vsak Slovenec ta neosnovani husitski mahljaj po gosp. Svetcu, kajti predrzni jezik ni ranil samo našega očeta živega Bleiweisa, ampak ranil je tudi naš narodni program in družbo sv. Cirila in Metoda, češ, tudi ta je krivoverska, „ker ima mož s krivimi nazori jako vazen upliv v njenem vodstvu.“

Vse izvrstno in z dokazi podprto zagovarjanje g. arhivarja Koblarja, ki se je zopet oglašil k besedi, in pričal, da je g. L. Svetec dober katoličan v zasebnem in javnem življenju, vse svarjenje, da naj se ne ruje z luliko tudi pšenice, vse je bilo bob v steno. Vpitje nove stranke nas je v tužnih mislih zaneslo na Pilatovo dvorišče, kjer je nekdanj nahujskano ljudstvo rjelo: „Proč ž njim! Križaj ga!“

Da, križali so ga pismarji, križali po krivici, a vendar ni umrl za vselej. Tudi ljubljenc našega naroda, gospod notar L. Svetec je zopet politično živ. Še bode sukal pero in dvigal glas za naše pravice, dokler nam ne napačijo lepši dnevi narodne ravnopravnosti. Poprej mirovati bi bilo greh zoper naruro. Črv se zvija, če stopiš nanj, in slovenski narod naj bi se ne ganil, ko ga teptajo? Da, vil se bo in izvil tudi izpod pete najnovejših sovražnikov, narodnih indiferentistov, ki ob času najhujega navala božejo, da bi vrgli orožje v grm in se ne branili. Še nam bije srce za vero katoliško, pa tudi za besedo materino!

Ti pa, rešilna junakinja! ljuba družba sv. Cirila in Metoda, ki tako blagodejno deluješ posebno v Primorju in tužnem Korotanu, ki trgaš umirajoče Slovence iz žrela liberalnega nemštva in lahonstva, tebi vso čast in zaupanje naše! Prejela si zadnje dni že mnogo pozdravov od vseh krajev mile Slovenije, sprejmi danes še pozdrav katoliških Slovincem od bistré Savinje. Mi zaupamo popolnoma tvojemu vodstvu in se nadejamo, da ti bode tudi po naših krajih zaradi po nedolžnem prestopnih udarcev vzrastlo mnogo novih prijateljev in pokroviteljev.“

Celo „Südsteirische Post“, katero prištevava „Slovenec“ svojim privržencem, piše v članku, v katerem po zmislu resolucije kat. shoda zagovarja preosnove družbe sv. Cirila in Metoda po farnih skupinah, tudi to-le: „Na Ljubljanskem katoliškem shodu izreklo se je proti nekaterim bolj liberalno pobarvanim odbornikom naše šolske družbe nekako nezaupanje. Ne maramo preiskovati, v koliko je to nezaupanje utemeljeno, a z ozirom na resnične dogodke moramo konstatovati, da odbor doslej ni dal v to nika keršnega povoda“. Obžalovati je le, da Mariborski list tudi te prilike ni mogel izpustiti, da ne bi udaril od strani po izvestnih neljubih mu osebah. Tega smo sicer že vajeni, kajti „S. P.“ že dolgo časa ne zna razločevati stvari od oseb.

Tudi Zagrebški „Obzor“ priobčil je znova zanimiv članek, katerega radi pomanjkanja prostora ne moremo v celoti priobčiti. Pisatelj tega članka — hrvatski duhovnik — dokazuje, da po njegovem mnenju ni slovenska inteligencija od katoliškega shoda zato izostala, ker je bajé liberalna, ampak da je razdvojilo in odtujilo duhovništvo in inteligencijo nekaj drugega, „morda je kriv nekdo tretji, ki ruje in se trudi pod najsvetejšim plaščem — zasejati razdor in neslogo“. — Pisatelj naglašava tudi razliko v nagovorih. Mariborski škof je rekel „Mir vam prinašam“ (ne meč in nemir, kakor je nekdo rekel) a trikrat zapored ponavljal je besede in *necessariis unitas*, kar naj bi vezelo razdvojene brate.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 19. septembra.

Štajerski deželni zbor.

Slovenski poslanec dr. Jurtela in tovariši interpelovali so dež. glavarja, jeli res, da je dal ravnatelju dež. zdravnišča na Slatini, majorju Schubertu, nalog, naj z grožnjami, da ne dobe več služka, primora obrtnike in trgovce, da ne bodo glasovali s slovensko stranko pri bodočih občinskih volitvah. Deželni glavar je odgovoril, da tega ni storil, prav tako pa je odklonil zahtevano preiskavo, češ, da to ni v njegovi oblasti, nego da ima v tej, kakor v vseh upravnih rečeh odločiti deželni odbor. V zadnji seji dež. zbora štajerskega stavili so dr. Starkel (zastopnik Slovenjega Gradca) in vsi liberalni in nacionalni tovariši njegovi rezko interpelacijo na vlado, češ, da je njeno podpiranje slovenskega elementa v uradu in v šoli ter sploh v javnem življenju očitno in da je to vzbudilo proteste v to poklicanih kolegi zaupnih mož in mnogih občin v vsi deželi. Interpelantje sklicujejo se na jezikovno naredbo, s katero se hoče mestni občini

Celjski usiliti vsaj deloma slovensko uradovanje, na mnoge druge jednake naredbe, veljavne za državna in avtonomna oblastva, potem na to, da so se doslej nemške srednje šole deloma poslovenile, da so se poslovenile tudi ljudske šole, tako da v posameznih krajih zahtevajo nemških šol, in na to, da se protežirajo slovenski sodni uradniki in notarji ter nastavljajo v povse nemških krajih, kar je Nemce na spodnjem Štajerskem silno vznemirilo, ker hočejo ohraniti to, kar je že več stoletij njihovo. — Namestnik baron Kübeck izjavil je, da bode na to šovinistično interpelacijo odgovoril v jedni prihodnjih sej, a takoj opazil, da ni pisana brez predsodkov.

Deželnozborna volitev na Koroškem.

Dne 17. t. m. vršila se je volitev deželnega poslanca za mesto Celovec. Izvoljen je bil jednoglasno župau dr. Fr. Posch.

Razna načela.

Že večkrat smo imeli priliko omenjati ogrskega primasa Vaszaryja in zadnjih dogodb v Komoranu, kjer so kalvinci pod vodstvom Tisze Kalmana napadali katoliško cerkev. Te dogodbe dale so primasu Vaszaryju povod, da je izdal posebno pastirsko pismo, v katerem poučuje podrejeno mu duhovništvo o bistvu prepira in njegovih nasledkih ter je svari gledé bodočega nje delovanja. Najmarkantnejši je pač odstavek, kjer pravi, da v teh težkih dneh, v katerih živimo, upira čreda oči v svojega pastirja, da čuje od njega glas. Ta glas prašuje: ali se imajo katoliki bati za svojo cerkev? Odgovor glasi: **Ne!** Bog je svojo cerkev utemeljil na trdi skali, katere nič ne more zrušiti. On je ni zaupal ni veliki rimski državi, ki je mej tem propadla, nito jo sezidal na kateri koli materialni sili. Za cerkev se torej ni bati, a bati se je za narod, kateremu Bog ni obečal večnega obstanka. Narod mora tu ali živeti ali umreti, če pa umrje, umrl je za večno. Ako bi katoliki tako ostro govorili, kakor se je njim govorilo, ako bi oni tako strastno napadali, kakor so bili napadeni, tedaj bi te strasti vzbudile še večjo razburjenost — a domovina bi bila res v nevarnosti. Zato treba zmernosti in opreznosti. Moč se ne kaže samo z deli, ampak tudi s strpljivostjo. Zato prosí primas svoje vernike, naj bodo strpljivi in je tolaži, da bode tam, kjer ima ne samo pravico, ampak tudi dolžnost, govoril v interesu katoliške cerkve in domovine, ne pa molčal. — Škoda, da primas Vaszary ni vladika na Slovenskem!

Vnanje države.

Srbske razmere.

Ogrski listi poročajo o nemirih v Srbiji ter naznanjajo, da je državni bankerot neizogiben. Doslej se ta vest še ni potrdila. Razburjenost v deželi je seveda jako velika. Novo nastavljeni liberalni uradniki začeli so v zmislu dobljenih ukazov na vso moč delovati za liberalno vlado, a doslej se jim to ni obneslo, vsaj odpor je silovit, tako da so nekateri teh uradnikov hitro peté odnesli. Vlada razpostavlja vojaštvo po vseh nevarnih krajih. V volilnem okraju Pasičavem je nastanjena eskadrona konjikov. Kralj Aleksander mudil se je te dni v Kragujevcu. Prebivalstvo vzprejelo ga je sicer sijajno, a javile so se tudi nekatere protidinastične demonstracije. Radikalna stranka deluje na vse kriplje, da bi se čim prej vršile volitve v skupščino, ker se boji, da bi sicer otemnel sijaj strankarskega shoda v Aleksinacu.

Norveški republikanci.

Nasprotstvo mej Švedsko in Norveško postalo je tako veliko, da so radikalni elementi v Norveški začeli zahtevati, naj se država presnuje v republiko. Kralj Oskar ni hotel dovoliti samostojnih norveških konzulatov, zato se hočejo radikalci znebiti tudi njega. Zmerne stranke izgubile so v deželi ves ugled, ker ne morejo doseči, da bi kralj privolil v dejansko izvršitev nezavisnosti Norveške od Švedske, a ugled radikalcev rase rapidno, zlasti ker so po vsi deželi ustanovili republikanska društva in ker agitujejo neumorno. Splošno se sodi, da bode radikalna stranka pri prihodnjih volitvah nastopila kot republikanska in začela neprikrit boj zoper monarhično ustavo.

Dopisi.

Iz Ljubljane 9. septembra. [Izv. dop.] (Vdovsko učiteljsko društvo) Če učiteljski stan nima povsod tiste veljave, katera mu zaradi važnosti njegove v isti pripada, je več ali manj temu krivo tudi slabo gmotno stanje; kajti svet človeka dandanes večinoma po tem sodi, kolikor plača. Pa na tem nam ni že toliko, da bi nam le vsakdanjega kruha ne primanjkovalo. Zato nam nihče ne sme zameriti, če se leto za letom potezamo za zboljšanje svojega gmotnega stanja. Kako težko je pač učitelju-očetu pri srcu, ko vidi lačno deco okrog sebe, pa dostokrat nima toliko, da bi jim kupil vsakdanjega kruha. Še hujše pa pretresa učitelja-očeta misel, kaj bode z družino po njegovi smrti, kako se bode preživela njegova vdova in kdo

bode vzrejal njegove otroke! Reklo se mi bode, saj dobi vdova pokojnino. Istina je to; ali ta pokojnina je tako majhna, da nikakor ni mogoče ž njo shajati. Plače učiteljske so že same na sebi majhne, vdova dobi pa od plače, ki jo je užival njen soprog, samo jedno tretjino kot pokojnino; od 450 gld. toraj 150 gld. Res je tudi, da dobi vdova za otroke do 20. leta tudi vzgojevalnino; ali ta vzgojevalnina z všteto pokojnino vdove po § 72. zakona z dne 29. aprila 1873. l. ne sme znašati čez polovico plače, ki jo je ranjki užival. Te žalostne razmere so prisilile kranjsko učiteljstvo, da so pričeli na drugi način skrbeti za svoje vdove in sirote. Iz svojih plač, ki so že same na sebi jako pičlo odmerjene, so ustanovili naši starejši tovariši pred 32 leti „Društvo v pomoč učiteljem, njihovim vdovam in sirotam na Kranjskem“. Članovi tega humanitarnega društva imajo pravico do podpornine za njihove vdove in sirote, pa tudi zase. Vsaka vdova dobiva ves čas svojega življenja na leto sto gold. pokojnine. Vsak otrok umrlega društvenika dobiva pa do izpolnjenega 18 leta, vsako leto petindvajset gld. podpornine, sirote brez očetā in matere pa petdeset gld. Onemoglim društvenikom sme odbor od slučaja do slučaja na leto tudi podpornino privoliti. To je res blagodejno društvo, na katero smemo biti kranjski učitelji ponosni, tembolj ker je vzdržujemo z lastnimi žulji. Glavnica tega društva znaša danes blizo dvainpetdeset tisoč gld. To je res že precejšna svota in najboljša spričalo za nas kranjske učitelje, da nismo malomarni možje in brezskrbni očetje. Pristop k temu društvu imamo le učitelji s Kranjskega. Vsakdo, kdor pristopi, se mora zglasiti pri odboru z zdravniškim spričevalom in plačati toliko goldinarjev ustopnine, kolikor let je star in potem pa vsako leto šest gld. letnine, neoženjeni pa 4 gld. Ustopnina se plačuje lahko dve leti v poluletih ali tudi v mesečnih obrokih. Kdor iz posebnih vzrokov ne more v dveh letih plačati ustopnine, mu odbor rok za vplačevanje tudi podaljša. To so res kaj ugodne razmere za vplačevanje in če bi se hotel kdo izgovarjati, da zaradi prevelike ustopnine ne more pristopiti k društvu, je pač malobrižen in brezskrben oče in soprog. Toraj dragi tovariš, če nisi še član tega društva, ne odlašaj še nadalje ter pristopi nemudoma k društvu; s tem si bodeš kot skrben mož in oče odvalil velik kamen od srca in vest ti ne bode mogla očitati, da nisi ničesar storil za svojo družino!

Domače stvari.

— (Izjavi.) Dobili smo nastopna telegrama z dne 19. t.: Narodna čitalnica v Cerknem, zastopana pri veselici podružnice sv. Cirila in Metoda v Idriji, kliče neustrašenim narodnim zagovornikom g. Koblarju, g. Svetcu in g. dr. Gregorčiču, voditelju goriških Slovencev, v dokaz, da je narod za njimi, Slava! Bog jih živi! — Odbor. — Na stotine Idrijčanov in gostov, zbranih na veselici moške podružnice Cirilo-Methodijske družbe in pri ustanovitvi ženske podružnice, izrekajo družbinemu odboru popolno priznanje in zaupanje, a zaščitnikom Zupanu, Svetcu in Koblarju tisočerno zahvalo ter jim kličejo: Slava! Na mnogaja ljeta! — Vsi Idrijski in drugi Slovenci, zbrani na Ciril Metodovi slavnosti.

— (Osobne vesti.) Okrajni sodnik v Ložu g. Fr. Mikuš premeščen je v Škofjo Loko, okrajnim sodnikom v Ložu pa je imenovan pristav deželnega sodišča v Ljubljani g. Anton Levec.

— (Himen.) Minulo soboto dne 17. t. m. poročil se je v Postojni gosp. dr. Matej Pretner, odvetnik v Trstu, z gospodično Mici Dekleva. Čestitamo!

— (Gledališki shod) je bil preteklo soboto zvečer v prostorih Ljubljanske čitalnice. Zbralo se je blizu 60 članov „Dram. društva“ in prijateljev slovenskega gledališča, mej njimi mnogo odličnih narodnjakov. Dram. društva odbornik in član intendance g. dr. Krisper pozdravil je navzoče in razjasnil pred vsem, zakaj je „Dr. društvo“ sklenilo igrati dvakrat na teden. Slovenske predstave smatrale so se dozdej, ko se je igralo le jedenkrat na teden, kakor neka postranska stvar. Z dosedanjimi subvencijami društvo, oziroma slovensko gledališče, ni moglo živeti niti umreti. Če se bode igralo dvakrat na teden, nadejati se je izdatnejše podpore, slovenskemu občinstvu pa se bode tudi moglo bolje ustrezati. Odbor Dr. društva prevzel

je veliko odgovornost, treba bode, da se naše občinstvo organizuje. Največje važnosti je, da skušamo oddati lože in sedeže v gledališči v gotove roke potom abonementa. O pripravah za bodočo gledališko sezono da besedo društvenemu tajniku. Gosp. Trstenjak poda sliko odborovega delovanja za repertoire in za potrebno osobje. Priredilo se je mnogo novih iger najboljših čeških, francoskih in nemških pisateljev, tako: „Testament“, „Pota javnega mnenja“, „Naša kri“, „Adrienne Lecouvreur“, „Valenska svatba“, „Pokojni Toupinel“, „Knjižničar“, „Skopuh“, „O ti možje“, „Moj Mirko“, „Krivoprišežnik“, „Drugi obraz“, „Otva“, „Snegulčica“ in igra z bogato sceniško opravo „Pot okolu zemlje“ ter izvorni dr. Vošnjakov igrokaz „Lepa Vida“. Opere in operete so se tudi pripravile, izmej prvih omenja slavno delo „Cavalleria rusticana“, dalje izvorno dr. B. Ipvčeveo spevoigro „Teharski plemiči“, katero je poklonil skladatelj društvu brezplačno, „Planinska kočā“, „Stari ženin“, „Strašni dvor“, „Orožar“ itd. Za pomnožitev dram. osobja obrnil se je odbor na razne strani in angaževal nekaj novih močij pevskih, igralcev je bilo težje dobiti. Angaževanih je stalno 12 predstavljalnih moči pri drami, pri operi sodeluje 8 pevskih moči za solo partije, mej njimi poleg že znanih iz prejšnjih sezij novi tenor g. Dostal, novi basist g. Fedyczkowski, kot stalno angažovana in operni pevec g. Josip Noll, ki je obljubil, da sodeluje kot gost. V zboru je 12 pevk in 12 pevcev. Vojaški orkester je društvo pridobilo pod prav ugodnimi pogoji. V dramatično šolo na Dunaji poslalo je društvo g. Toporiša, mladega, naobraženega moža, da bode potem kot učitelj skrbel za dram. naraščaj. Prva slovenska predstava bode v četrtek dne 29. t. m. namreč „Slavnostni prolog“ Funtek-ov in Jurčičeva „Veronika Deseviška“, katero je za oder priredil režiser g. Borštnik. — Za lože oglasilo se je po kratki debati izmej navzočnih gospodov 34, kar je veselo znamenje, kajti vseh lož, ki se bodo oddajale jutri popoldne na javni dražbi, je 45. Cene so jim: v prvem redu 60 goldinarjev, — v prizemlji 50 gld. in v drugem redu 40 gld. za slovenske predstave. Glede sedežev vsprejel se je g. dr. Tavčarja predlog: Naj se sestavi poseben odsek narodnih dam in gospodov, ki bode prevzel skrb, da se pridobi kolikor mogoče veliko število abonentov na sedeže. S tem je bil dovršen dnevni red in predsednik zaključil je shod.

— (Izlet društva „Pravnik“ v Laški trg) vršil se je včeraj prav povoljno, akopram je slavno c. kr. glavarstvo v Celji smatralo za umestno — prepovedati zborovanje tega strogo znanstvenega društva na štajerskih tleh. Ta prepoved utemeljila se je s tem, da ima društvo svoj sedež v Ljubljani in da zategadelj izven Ljubljane ne sme zborovati. Društveni odbor se je telegrafično pritožil na namestništvo v Gradec, a dobil je telegrafično obvestilo, „da pritožbe predno se ne predlože akti“ ni moči rešiti. Valed tega imel je ta shod narodnih pravnikov oficijelno zgolj zabaven značaj. Udeležilo se ga je nad 60 pravnikov. Največji kontingent odposlala sta Ljubljana in Celje, nadalje pa so bili zastopani tudi sledeči kraji: Gradec, Maribor, Ptuj, Brežice, Brdo, Kozje, Konjice, Kamnik, Krško, Laški trg, Litija, Marnberg, Radeče, Sevnica in Zatičina. — Natančneje poročilo odložiti morali smo zaradi pomanjkanja prostora za prihodnjic.

— (Javna dražba gledaliških lož za slovenske predstave) bode — kakor smo že naznanili — jutri popoldne ob 3. uri. Opozarjamo vse, ki reflektujejo na ložo, da se gotovo udeleže dražbe.

— (Javna dražba gledaliških lož za nemške predstave) vršila se je danes zjutraj. Udeležba je bila živahna. Vse lože so se oddale visoko nad vskljico ceno. V I. redu (vskljica cena 150 gld.) po 305 do 370 gld., v prizemlji (vskljica cena 130 gld.) vse nad 200 do 250 gld., v II. redu (vskljica cena 90 gld.) po 90 do 115 gold. Neoddani sta ostali samo dve loži v II. redu.

— (Št. Peterske moške in ženske podružnice sv. Cirila in Metoda včerajšnja veselica) se je obnesla izvrstno. Privrelo je toliko ljudstva odličnega, in priprostega, da sta bila prostrani vrt in velika dvorana prenapolnjena. Vsa ta ogromna množica je navdušeno pozdravila gospoda podružničnega blagajnika Koblarja ter mu iz dua srca pritrjevala, ko je rekel, da družba sv. Ci-

rila in Metoda le nadaljuje delo naših slovanskih blagovestnikov in da ona reprezentuje zjedinjeno Slovenijo. Da je narod res zavzet za naše šolsko društvo, pričajo dobodki te veselice, katerih se je nabralo 324 gld. Pozdrava sta došla dva, jeden od slovenskih pravnikov, zbranih v Laškem Trgu na Štajerskem, jeden pa od narodnjakov na Zidanem Mostu. Ta brzajavna pozdrava glasita se: Družba šestdesetih slovenskih pravnikov izreka najkrepkejšo simpatije za vitalno vašo šolsko družbo in hoče jih vedno zastopati dejanski in proti vsakomur. Razcvitaj se družba pod takim izbornim vodstvom, kakeršno je sedanje in daj jej Bog v vsakem Slovenci takega zagovornika, kakeršen je gospod Koblar. Živela zlasti častita podružnica Št. Peterska! — Pozdravljamo navdušeno zbrane rodoljube, narodne gospe in gospodične. Bog in Narod! Narodnjaki z Zidanega Mosta.

— (Šolski pouk na mestnih ljudskih šolah) se bode v prvih dveh razredih po sklepu mestnega šolskega sveta pričel v zimskem času, to je od 1. novembra do 1. aprila še le ob 9. uri zjutraj.

— (Občinska volitev.) V Dragomelju v Kamniškem okraji bil je voljen županom posestnik g. Fran Zajc, občinskima svetolvacema pa Fr. Gočar in Ant. Burico.

— (Pedagogičsko društvo v Krškem) je vprašalo družbo sv. Cirila in Metoda, bi li mogla dati kaj podpore, da se ustanovi nameravana zasebna slovenska pripravnica za učitelje na Krškem, o kateri smo že govorili obširneje. Na deželni zbor vložilo je društvo prošnjo gledé uravnave kranjskega meščanskega šolstva, s katero se bode mo baviли ob svojem času.

— (V šolski delarni v Krškem) učili se bodo učenci v bodočem šolskem letu knjigovezanja in fotografovanja. Učitelj g. Rozman izdelal je v ta namen fotografski aparat. Dozdaj učili so se mizarstva in rezbarstva.

— (Požar.) Dne 16. t. m. nastal je na Bistrici v okraji Mokronoškem požar, ki je devetim gospodarjem uničil vsa poslopja, žetev in nekaj živine. Zgorel je tudi štiriletni otrok. Pogorelci bili so sicer zavarovani, a le na neznatne svote. Škoda je velika, beda pa grozna. Doslej še ni bilo moči dognati, kako je požar nastal.

— (Poštni tatovi.) Neki kupovalec hmelja poslal je iz Žalca v Vransko 1000 gld. in sicer s pošto. Ko je v Žalci oddal pismo, navzočen je bil kmetski oblečen človek. Tisto noč ulomili so tatovi v poštno pisarno na Vranskem ter ukradli v Žalci oddanih 1000 gld. in za 1200 gld. poštних znamk, katere je našel cerkovnik v mrtvašnici. Orožniki prijeli so nekega bivšega slugo v Lötelu „pri muru“ v Celji, ker leti nanj sum, da je storilec te tatvine.

— (Hmelj v Savinski dolini) se je letos jako dobro obnesel. Ker je na Češkem slaba letina, so pritisnili trgovci češki in plačujejo kaj lepe denarje za savinski hmelj, ki ga vrli Savinjčani torej prav lahko spravijo v denar.

— (Cvet in sad.) Iz Središča na Spodnjem Štajerskem se nam poroča, da je na vrtu g. Jos. Šinkota mlada jablan, ki ima poleg že dozorelega sadja na drugi polovici drevesa lepo cvetje.

— (Konfiskacija.) Zadnje številko „Nove Soče“ zaplenilo je drž. pravdnštvo zaradi notice o duhovniku in prof. Sessichu, ki je v komisiji za slovenske šole v Gorici glasoval z Italijani, čeprav je zastopnik slovenskega škofa.

(V „Slogine“ zavode v Gorici) upisalo se je letos obilo otrok; tudi dečkov je mnogo; posebno veliko število otrok pa se je oglasilo za otroška vrta. Navzlic temu mestno oblastvo, kakor smo že poročali, nikakor ne misli ustanoviti prepotrebnih slovenskih šol. Vlada, ki si tako vestno skrbela za Ljubljanske Nemce, kje si?

— (Učiteljsko društvo za Volovski okraj) v Istri uljudno vabi vse člane na svoj letni občni zbor, ki bode dne 21. in 22. t. m. z obširnim in zanimivim vzporedom v Podgradu (Castelluovo). Prijatelji društva in učiteljstva so dobro došli. Odbor.

— (Navod, kako je ravnati v slučajih kolere;) izdan po naročilu c. kr. ministerstva notranjih zadev. To je naslov drobnemu delcu, obsežajočem 8 strani, katero je izšlo z založbi Drag. Hribarjeve tiskarne v Celji. Pridejan je pregled priprav in potrebščin ob koleri za zdrave in za oskrbovanje bolnikov.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 19. septembra. Profesor Weichselbaum brzojavil, da se kolera v Podgorzjah pri Krakovu že dlje časa razširja. Prvi slučaj smrti vsled kolere bil dne 9. t. m., doslej umrli še trije drugi bolniki.

Praga 19. septembra. Volilski komité ustavovernih veleposestnikov ukrenil za prihodnje deželnozborske volitve nasvetovati, naj se je somišljeniki ne udeleže.

Lvov 19. septembra. Mestece Nikolajev v vzhodni Gališki pogorelo popolnoma. Uničena je cerkev in 300 drugih zgradb.

Razne vesti.

* (Roparski umor na Dunaji.) Zopet se je na Dunaji pripetil roparski umor. Na Schönbrunski cesti napadel je v urarski prodajalnici mej 1. in 1/2. uro popoldne neznan človek urarskega pomočarja Lammela, ki je bil sam v prodajalnici. Udaril ga je večkrat s sekuro po glavi in potem oropal 45 zlatih verižic, v vrednosti kakih 2000 gld. Lammela so našli brez zavesti v krvi. O zločincu ima policija sled in ga marljivo išče.

* (Na biciklu iz Budimpešte v Tunis.) Oggerski kapitan ladije Aleks. Gerdenich vozil se bode iz Budimpešte do Tunisa na biciklu, in sicer preko Avstro-Ogerske, Italije, Francoske in Španske do Gibraltara. Od tam se prepelje na ladiji do Tangerja, od koder se vozi dalje do Tunisa. Prtljage ima 17 kilogramov, mej tem je tudi šotor, ker bode prenočeval vedno na prostem.

Loterijske srečke 17. septembra.

V Trstu: 34, 11, 1, 17, 40.
V Linci: 79, 84, 16, 35, 54.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mokrina v mm.
17. sept.	7. zjutraj	740.2 mm.	11.8° C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	738.4 mm.	24.8° C	sl. jzh.	jasno	
	9. zvečer	735.5 mm.	18.0° C	sl. jzh.	jasno	
18. sept.	7. zjutraj	739.2 mm.	14.4° C	brezv.	megla	0.30 mm.
	2. popol.	738.4 mm.	23.6° C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	740.0 mm.	14.2° C	sl. szh.	d. jas.	dežja.

Srednja temperatura 18.2° in 17.4°, sa 4.4° in 3.6° nad normalom.

Dunajska borza

dné 19. septembra t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta gld.	96.65	96.70
Srebrna renta	96.30	96.30
zlata renta	115.85	115.50
5% marcna renta	100.45	100.40
Akcije narodne banke	995.—	995.—
Kreditne akcije	313.75	313.40
London	119.70	119.65
Srebro	—	—
Napol.	9.50 1/2	9.50 1/2
C. kr. cekini	5.69	5.69
Nemške marke	58.75	58.72 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	140 gld. 25 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	185
Ogerska zlata renta 4%	112	65
Ogerska papirna renta 5%	100	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	117	50
Kreditne srečke	100 gld.	189
Rudolfove srečke	10	24
Akcije anglo-avstr. banke	120	151
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	239	—

Izkaz avstro-ogerske banke

z dne 15. septembra 1892.

	Prejani teden
Bankovcev v prometu	430,940.000 gld. (+ 8,916.000 gld.)
Zaklad v gotovini	274,381.000 " (+ 7,819.000 ")
Portfelj	142,692.000 " (- 3,934.000 ")
Lombard	28,856.000 " (+ 91.000 ")
Davka prosta bankovna rezerva	45,417.000 " (- 2,310.000 ")

Bog vsemogočni je poklical k Sebi v boljše življenja našega iskreno ljubljenega, nepozabnega soproga, oziroma očeta, gosp. nadučitelja v pok.

Jerneja Vrančič-a

po kratki bolezni, previdnega s sv. zakramenti za umirajoče, včeraj zjutraj ob 1/7. uri, v 83. letu: njegove starosti.

Pogreb bode danes ob 1/6. uri popoldne iz hiše št. 2 v Škofjih ulicah k sv. Krištofu.

Svete maše zadušnice se bodo brale v cerkvi sv. Petra.

V Ljubljani, dne 19. septembra 1892.

Magdalena Vrančič, soproga. — Valentin, Ivan, Ernest, Josip, Anton, sinovi. — Ivana, hči. (1045)

Marsala Florio.

Znamka S. O. M. — Najboljše laško namizno vino, priporočajo je zdravniki za krepitev slabotnim, bolnim in prebolelim.

Steklenica 1 gld.

Piccoli-jeva lekarna

„Pri angelju“

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (59-8)

Tujci:

18. sepembra.
Pri **Matič**: Kopath, Baron Schwarz, Spielman z Dunaja. — Petoj iz Gradca. — Czerwiakowsky iz Trsta. — Laab iz Celovca. — Ranzinger iz Kočevja.
Pri **Slonu**: Vitez pl. Toms iz Maribora. — Rabas z Dunaja. — Kotnik iz Vrhnike. — Žužek iz Kranja.
Pri **tužnem koledvo-ru**: Saušek iz Celja. — Pogorelec iz Zagreba.
Pri **avstrijskem cesarju**: Vavpetič iz Tržiča. — Močnik iz Kranja.

VIZITNICE

priporoča

NARODNA TISKARNA

v Ljubljani.

Tugepolni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest o izgubi našega iskreno ljubljenega očeta, oziroma brata in strijca, gospoda

Štefana Pogačnik-a

hišnega posestnika, gostilničarja in meščana

kateri je po dolgi in mučni bolezni, prejemši sv. zakramente za umirajoče, v soboto, 17. septembra, ob 9. uri zvečer, v 55. letu dobe svoje, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predražega rajnega bode v ponedeljek, 19. septembra, ob 5. uri popoldne iz Frančiškanskih ulic hiš. št. 6 na pokopališče k sv. Krištofu prepeljano ter ondi v družbinsko rakev k večnemu počitku položeno.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v več cerkvah.

Nepozabnega umrlega priporočamo v blag spomin in molitev.

Ljubljana, dne 18. septembra 1892.

(1047)

Žalujoči ostali.

Anton Zagorjan

prodaja

v „Slov. Matice“ hiši, na Kongresnem trgu št. 7 v Ljubljani

učne knjige za ljudske šole

papir

vse pisalne in risalne potrebščine.

V zalogi (997-10)

ima vedno le najboljše in cenò blago.

Knjigarna KLEINMAYR & BAMBERG

v Ljubljani

Kongresni trg števil. 2

priporoča svojo

popolno zalogo

vseh v tukajšnjih in vnanjih učnih zavodih uvedenih

šolskih knjig

v najnovejših izdajah, broširane in v močnem vezu, po najnižjih cenah. (1026-7)

Katalogi o uvedenih učnih knjigah dobé se zastonj.